

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201487
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319201487.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu J. K., nar. XX. X. XXXX, L. XXX/XX, Q. V. A., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 733,33 eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania, vo výške 100% z priznanej sumy s tým, že o výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 11. 4. 2019 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 733,33 eur a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9Csp/120/2017 bol žalobca v postavení spotrebiteľa. Žalobou sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 18. 9. 2017 sp. zn. 9Csp/120/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 10. 2018 sp. zn. 24Co/61/2018 bolo jeho žalobe vyhovené. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 23. 11. 2018. Žalobca s poukazom na ustanovenie §3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z.z. v tomto konaní požaduje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv a to vo výške 733,33 eur, t.j. vo výške, v akej sa žalovaný na úkor žalobcu obohatil.

2. Žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou a žiadal ju zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s rozsudkom tunajšieho súdu pod č.k. 9Csp/120/2017-53, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24Co/61/2018-105, výsluchom žalobcu, jeho právneho zástupcu, písomným vyjadrením žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Z Rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 18. 9. 2017 č.k. 9Csp/120/2017-53 vyplýva, že súd uložil žalovanému spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 824 96, IČO:

35 792 752, vydať žalobcovi J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, XXX XX Q. V. A., bezdôvodné obohatenie vo výške 733,33 eur. Týmto rozsudkom zároveň súd určil, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18. 4. 2013, uvedené v článku 8, bod 8.1. a bod 8.4, sú neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Taktiež žalovanému súd uložil uhradiť žalobcovi trovy konania.

Z tohto rozsudku vyplýva, že medzi stranami sporu bola dňa 18. 4. 2013 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru vo výške úverového limitu 1170 eur. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť sumu 2632,98 eur v 42 splátkach vo výške 62,69 eur. RPMN je v zmluve uvedená vo výške 65,03 %, ročná úroková sadzba 70,02 %, priemerná RPMN za úver 47,29 %.

Súd v uvedenom rozsudku uviedol, že mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 1001,83 eur, 1170 eur - odplata za poskytnutie služby 168,17 eur. Nakoľko však žalobca v prospech žalovaného uhradil celkovo sumu 1735,16 eur na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 733,33 eur a súd ho preto zaviazal na zaplatenie tejto sumy žalobcovi. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k jednoznačnému záveru, že zmluvné podmienky uvedené v bode 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle ust. § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť uvedených zmluvných podmienok súd vidí nielen v samotnom predmete tohto dojednania, v jeho cene, ale aj v okolnostiach uplatňovania tohto ustanovenia. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že celá konštrukcia služby odkladu splátok a odplaty za ňu tak ako je uvedená v bode 8. zmluvy je neprijateľná, výrazne zhoršujúca postavenie spotrebiteľa a preto ako neprijateľná je v zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ neplatná. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že podľa dojednania si žalovaný ako veriteľ odplatu vyúčtováva v čase uzatvorenia zmluvy bez ohľadu nato či žalobca ako dlžník bude mať o takúto službu záujem alebo nie, resp. či mu bude poskytnutá alebo nie, a na jej poskytnutie nemá žalobca ako dlžník podľa dojednania právny nárok, teda šlo o službu neprijateľne vymienenú žalovaným bez možnosti žalobcu rozhodnúť sa, či bude na takejto dohode participovať, alebo nie. Tiež je potrebné dodať, že aj odmena ako taká je neprimerane vysoká, keďže dosahuje sumu predstavujúcu takmer 16,8 % poskytnutého úveru (168,17 Eur). Žalovaný nemal právo na takúto odplatu, a preto aj neoprávnene takúto svoju neexistujúcu pohľadávku započítal na pohľadávku žalobcu na poskytnutie úverovej sumy. Keďže uvedené zmluvné podmienky môžu reálne viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá nie je vyrovnaná žiadnym benefitom pre spotrebiteľa, súd žalobe vyhovel aj v uvedenej časti žalobného návrhu.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 11. 2018 a vykonateľnosť dňa 27. 11. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 10. 2018 č.k. 24Co/61/2018-105.

5. Žalobca na pojednávaní uviedol, že v tomto konaní sa domáha vyplatenia finančného zadosťučinenia, lebo bol úspešný v konaní pred okresným súdom, kde bolo určené, že zmluvná podmienka v zmluve, ktorú uzatvoril so žalovaným dňa 18. 4. 2013, je neplatná.

Zmluvu so žalovaným uzatvoril za situácie, že jeho manželka stratila prácu, pričom asi rok nemala nárok na starobný dôchodok a vzhľadom na jej vek ju odmietal každý zamestnať. Nemohla si nájsť v regióne prácu a teda nemala žiaden príjem. Do toho sa žalobcovi pridružili zdravotné problémy, musel ísť na operáciu bedrového kĺbu a takisto ostal bez príjmu. Pred prvou operáciou bedrového kĺbu poberal len polovičný invalidný dôchodok a potom sa pridružila ešte operácia druhého bedrového kĺbu. V tom čase ich syn nastúpil na strednú školu, teda potrebovali ho živiť a finančne podporovať. Keďže nemali z čoho žiť, nemali iné východisko, než si požičať u nebankových spoločností, pričom čerpaných úverov bolo viac. Vedeli, že niektoré nebankové spoločnosti sú neseriózne a preto hľadali takú, o ktorej si mysleli, že bude seriózna. So žalovaným uzatvorili dve úverové zmluvy, jednu žalobca a jednu jeho manželka. V rámci svojich možností postupne úvery splácali, pričom si požičiavali peniaze aj rodiny,

pretože keď niektorú splátku nezaplatili, pracovníci žalovaného využívali metódy, ktorými ich nútili platiť, napr. im telefonovali. Napr. si požičiavali peniaze od matky manželky, ktorá už bola dôchodkyňa. Takýmto spôsobom uhradili poskytnuté úvery v celom rozsahu a nakoniec zistili, že ich preplatili, preto sa obrátili na právnikov.

Obdobie splácania úverov bolo pre rodinu veľmi ťažké, lebo manželka žalobcu nemala príjem a žalobca potreboval operáciu bedrového kĺbu. Nemali iné východisko, len čerpať úver od nebankových spoločností. Snažili sa tieto úvery splácať ako sa dalo, ale boli sústavne v strese, pretože nevedeli, kde zoberú peniaze na splatenie úveru každý ďalší mesiac. Postupne sa finančná situácia zlepšila v tom, že po roku bol manželke priznaný predčasný starobný dôchodok, ale len vo výške 290 eur, pričom v tom čase mali syna na strednej škole a teraz je na vysokej škole. Žalobcovi bol časom priznaný plný invalidný dôchodok. Ale obdobie splácania úverov bolo pre nich ťažké, lebo nielen že nemali finančné prostriedky na zabezpečenie svojich základných životných potrieb a potrieb ich syna, ale obávali sa toho, z čoho zaplatia splátku úveru. Požičiavali si od rodiny, aby vyhovel nebankovým spoločnostiam. Keď splátku nezaplatili, telefonovali im, vyhrážali sa exekúciami. Žalobca s manželkou vlastní rodinný dom, preto mali obavy, aby oň neprišli.

Spolu s manželkou mali viacero úverov s nebankovými spoločnosťami, všetky splatili a podali aj viacero žalôb, ktorými sa domáhali vrátenia peňazí, ktoré preplatili. Tiež sa vo viacerých konaniach domáhajú primeraného finančného zadosťučinenia.

6. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu trval na podanej žalobe v celom rozsahu. Poukázal na rozsudok OS Humenné sp. zn. 9Csp/120/2017, potvrdeného rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 24Co/61/2018. Citovaným rozsudkom OS Humenné bolo určené, že zmluvné podmienky v zmluve, ktorú uzatvoril žalobca so žalovaným, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a zároveň žalovaný bol zaviazaný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 733,33 eur. Pokiaľ ide o základ nároku, právny zástupca žalobcu poukázal aj na rozsudok KS v Prešove sp. zn. 13Co/80/2016 z 20. 3. 2018, ktorý konštatoval, že primerané finančné zadosťučinenie musí byť v náležitej výške, aby mal mimo iného aj odradzujúci charakter na dodávateľa služieb. Pokiaľ ide o samotnú výšku, poukázal na to, že tá závisí od úvahy súdu s tým, že z rozhodnutí KS v Prešove vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie by malo byť priznané v takej výške, o akú sa snažil dodávateľ služieb obohatiť, resp. o ktorú sa už obohatil.

Právny zástupca žalobcu má za nesporne preukázané, že žalobca so žalovaným v minulosti uzatvoril zmluvu o poskytnutí úveru, ktorá obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky a preto mala byť bez poplatkov a bez úrokov. Žalobca sa úspešne domohol svojho práva v inom súdnom konaní, keď bolo určené, že zmluvná podmienka je neprijateľná a že mu bolo priznané bezdôvodné obohatenie. Tým splnil podmienku ustanovenia §3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Toto primerané finančné zadosťučinenie žalobca si uplatňuje vo výške 733,33 eur. V prípade úspechu si žalobca uplatnil aj právo na náhradu trov konania.

7. Žalovaný doručil súdu dňa 29. 5. 2019 podanie, v ktorom žiadal žalobu žalobcu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania. Nárok uplatňovaný žalobou poprel čo do základu i výšky.

Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co91/2012 a na to, že z formulácie ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy úvaha o vzniku nároku na finančné zadosťučinenie. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

Má za to, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že nárok na finančné zadosťučinenie vzniká okamihom

úspešnosti žaloby podanej spotrebiteľom, ale výlučne len vtedy, ak spotrebiteľ súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Čo sa týka výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, žalovaný má za to, že tvrdenia žalobcu nemajú oporu v žiadnom dôkaze a sú vecne nedôvodné, nakoľko žiadny dôkaz alebo skutočnosť, ktorá by tvrdenie žalobcu preukazovala, označený nebol. Nie je preto zjavné, z čoho žalobca vyvodzuje, že žalovaný sa chcel obohatiť, teda že v čase prijatia akéhokoľvek plnenia od žalobcu existovala preukázateľná a právoplatne určená skutočnosť/stav, že by išlo o obohatenie. Samotné „zadosťučinenie“ je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formu náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napr. dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia. Alebo ide o sumu, ktorá by sa podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a súdnej praxe priznávala za približne 50 dní väzobného stíhania, ak toto bolo neskôr zrušené pre jeho nezákonnosť. Žalovaný teda žalobnú požiadavku, ak by aj bola oprávnená, považuje za zjavne neprimeranú.

8. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len v časti.

Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 písm. a), b) a c) Zák. č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek

tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s

rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

9. Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9Csp/120/2017, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a súd určil, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300059947 zo dňa 18. 4. 2013, uvedené v článku 8, bod 8.1. a bod 8.4, sú neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Taktiež žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 733,33 eur. Žalobca na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky uhradil žalobcovi sumu 733,33 eur, ktoré mu nebol povinný uhradiť. Žalovaný tým, že predostrel žalobcovi na podpis návrh spotrebiteľskej zmluvy obsahujúci neprijateľnú podmienku, na základe ktorej požadoval finančné plnenie od spotrebiteľa - žalobcu, k čomu zo strany žalobcu aj došlo, porušil práva žalobcu - spotrebiteľa. Súd teda vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie na základe zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú a teda neplatnú.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobca na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky uhradil žalobcovi sumu 733,33 eur, ktoré mu nebol povinný uhradiť. Tým žalobca bol vystavený a bol povinný iniciovať viaceré súdne konania na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

10. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

11. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 sp. zn. 17Co/134/2017, z obsahu ktorého vyplýva, že je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. V zmysle §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ale aj osobitnými predpismi.

Súd mal za preukázané, že konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu vo sfére rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalovaný predložil žalobcovi na podpis návrh zmluvy, ktorý obsahoval neprijateľnú zmluvnú podmienku, v zmysle ktorej žalobca uhradil žalovanému sumu 733,33 eur, ktoré mu nebol povinný uhradiť. Tým súd mal základ nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za daný.

12. Sporná však je výška primeraného finančného zadosťučinenia. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 č.k. 17Co/134/2017-71).

Na základe uvedeného preto súd v tomto smere vykonal dokazovanie - vypočul žalobcu. Po takto vykonanom dokazovaní súd priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 eur, pretože má za to, že táto výška v danej veci vzhľadom na preukázané skutočnosti, vo vzťahu k stranám sporu, je dostačujúca a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

13. Súd mal za preukázané, že žalobca utrpel ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života, čo vyplynulo z výsluchu žalobcu na pojednávaní. Žalobca poukázal na stres a napätie, ktoré malo dopad nielen na žalobcu a jeho manželku. Pri nezaplatení splátok úveru bol obťažovaný telefonátmi a musel si požičiavať peniaze v rodine na splátky úveru. Žiadne iné skutočnosti žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní neprezentoval.

Ďalej súd mal za preukázané, že žalobca čerpal úver nielen od žalovaného, ale aj od iných spoločností. Žalobca spolu s manželkou v ťaživej finančnej situácii oslovili viaceré nebankové spoločnosti, získali od nich úvery a tieto splácali. Teda súd mal za preukázané, že ujma žalobcovi vznikla nielen s poskytnutím úveru na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. 9Csp/120/2017. Súd má za preukázané, že táto ujma vznikla žalobcovi na základe viacerých úverov, poskytnutých mu zo strany viacerých nebankových spoločností.

Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadol aj na to, že žalobca dobrovoľne uzatvoril so spoločnosťou žalovaného zmluvu o úveroch, hoci mal možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránil svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobil neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobca zavinil uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov.

14. Súd akceptuje, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky tu súd nevyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobcu i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu, podľa úvahy súdu, je postačujúce primerané finančné zadosťučinenie 200 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

Súd poukazuje na to, že v skutkovo obdobnej veci bolo rozhodnuté aj rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12. 4. 2018 sp. zn. 6Csp/51/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 11. 2018 sp. zn. 17Co/152/2018.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V danej veci sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplata prmeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobe žalobcu vyhovel a teda žalobca bol v konaní úspešný, keďže účinne sa domohol svojich práv. Žalobca si uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie v sume 733,33 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného

zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravodlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobcovi bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (čl. 2 ods. 1 C.s.p.). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.